

Teoria del Dret

Codi: 102267

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Dret	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Marc Abraham Puig Hernandez

Correu electrònic: marcabraham.puig@uab.cat

Equip docent

Encarnacion Bodelon Gonzalez

Lucia Ortiz Amaro

Noelia Igareda González

Patricia Fernanda Gonzalez Prado

Luisa Pilar Moreno Cuerva

Esther Murillo Blasco

Rocio Medina Martin

Marc Abraham Puig Hernandez

Bárbara Lirios Monllor Taltavull

Maria Barcons Campmajo

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Pel bon seguiment de l'assignatura és imprescindible una competència lingüística i lectora òptima d'acord amb el nivell dels estudis universitaris. Els coneixements bàsics de filosofia i sociologia ajudaran al seguiment de l'assignatura.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Grup 1. Teoria: Maria Barcons

Seminari 11: Patricia González

Seminari 12: Maria Barcons

Seminari 13: Lorena Garrido

Grup 2. Teoria: Encarna Bodelón

Seminari 21: Patricia González

Seminari 22: Encarna Bodelón

Seminari 23: Rocío Medina

Grup 3. Teoria: Noelia Igareda

Seminari 31: Marc Puig

Seminari 32: Nelia Igareda

Seminari 33: Lorena Garrido

Grup 51. Teoria: Luisa Moreno

Seminari 511: Esther Murillo

Seminari 512: Luisa Moreno

Grup 70. Teoria: Marc-Abraham Puig

Seminari 701: Bárbara Monllor

Seminari 702: Marc-Abraham Puig

Seminari 703: Pendent d'assignació

Objectius

Teoria del Dret és una assignatura que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer any de Dret. Es tracta d'una assignatura introductòria del grau en Dret. En ella s'introdueix a conceptes jurídics bàsics, essencials pel desenvolupament de la resta de matèries en l'àmbit jurídic. Aquesta matèria aprehèn els grans àmbits de la Teoria del Dret contemporània, partint de la pluralitat d'escoles i visions que formen la Teoria i la Filosofia del Dret moderna.

Els grans àmbits que es plantegen al programa són:

1. Les formes d'aproximació al Dret: Ciència del Dret, Sociologia i Filosofia del Dret.
2. Teoria de la norma i de l'ordenament jurídic.
3. Interpretació i aplicació del Dret.
4. Valors del Dret i teories de la justícia.
5. Fonaments de la Sociologia del Dret.

Els principals objectius formatius de l'assignatura són:

1. Conèixer les principals formes d'aproximació al Dret des de la Ciència del Dret, la Sociologia del Dret i la Filosofia del Dret.
2. Identificar, conèixer i aplicar els conceptes jurídics essencials.
3. Entendre els fonaments de l'argumentació jurídica.

4. Reflexionar sobre valors i funcions del Dret.
5. Comprendre la formació de conceptes jurídics contemporanis en el seu context històric i social.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Aplicar els valors i els principis ètics vinculats amb l'exercici professional del dret.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar que es comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
2. Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
3. Definir els instruments jurídics destinats a eradicar la desigualtat social entre homes i dones.
4. Definir els principis bàsics de l'ordenament jurídic.
5. Definir la importància de la deontologia jurídica.
6. Definir les relacions entre dret i moral en l'estat social i democràtic de dret.
7. Definir les teories jurídiques jusnaturalistes, positivistes i realistes i la seva visió sobre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic.
8. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
9. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
10. Descriure les diverses aportacions crítiques de la teoria del dret.
11. Descriure les relacions entre dret i societat.
12. Distingir les teories i els conceptes necessaris per a l'anàlisi de la igualtat entre homes i dones.
13. Elaborar discussions teòriques sobre el paper dels principis en l'ordenament jurídic.
14. Enumerar les diferents teories contemporànies de l'argumentació jurídica.
15. Identificar els factors de discriminació sexual en el dret.
16. Identificar els problemes de deontologia contemporanis.
17. Identificar els problemes de l'aplicació del dret.
18. Identificar els problemes sociojurídics en les teories sociojurídiques contemporànies.
19. Identificar els valors de l'estat social i democràtic de dret.
20. Interpretar les aportacions de la sociologia del dret.
21. Interpretar l'evolució de l'estat social i democràtic de dret.
22. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.

23. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
24. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
25. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
26. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Continguts

Continguts

1. Formes d'aproximació al Dret. 1.1 Ciència del Dret, Sociologia del Dret i Filosofia del Dret. 1.2. Eines metodològiques. 1.3. Dimensions del Dret: eficàcia i efectivitat, validesa, justícia.
2. Concepcions del Dret. 2.1. Jusnaturalisme: escoles Clàssica i Contemporània. 2.2. Positivisme jurídic: teòric (estructuralista), ideològic, metodològic, positivisme moderat i excoent. 2.3. Realisme jurídic: escandinau i nord-americà.
3. Dret i moral. 3.1. Relacions entre el Dret i la moral. 3.2. Diferències i connexions entre el Dret i la moral. 3.3. Dimensions de la moral. 3.4. Tipus de moral: positiva i crítica. 3.5. El valor de la justícia. 3.6. Objeció de consciència i desobediència civil.
4. Dret i societat. 4.1. El dret com a fenomen social. 4.2. Els usos socials. 4.3. Normes religioses. 4.4. Teories funcionalistes del Dret. 4.5. Teories del conflicte.
5. Les funcions socials del Dret. 5.1. Control social. 5.2. Funcions directes i indirectes. 5.3. Integració social. 5.4. Resolució de conflictes. 5.5. Educativa. 5.6. Repressiva o sancionadora. 5.7. Promocional. 5.8. Distributiva. 5.9. Legitimació del poder.
6. Dret, poder i Estat. 6.1. Relacions entre Estat i Dret. 6.2. Vis coactiva i violència. 6.3. Teories de la coercitivitat. 6.4. Teories de l'Estat de Dret: liberal, social, constitucional. 6.4. Models d'Estat: del benestar, neoliberal, autoritari.
7. Teoria de la norma jurídica. 7.1. Normes i llenguatge. 7.2. Tipus de normes. 7.3. Estructura de la norma jurídica. 7.4. Classificació de les normes jurídiques.
8. Sistema i ordenament jurídic. 8.1. Concepte d'ordenament jurídic. 8.2. Sistema jurídic i sistema normatiu. 8.3. Unitat. 8.4. Coherència. 8.5. Plenitud.
9. Conceptes jurídics fonamentals. 9.1. Nivells d'abstracció. 9.2. Conceptes fonamentals de la teoria pura: sanció, acte il·lícit, obligació jurídica, responsabilitat. 9.3. Posicions jurídiques: correlació i oposició de posicions. 9.4. Avaluació dels tipus.
10. La interpretació jurídica. 10.1. Concepte d'interpretació. 10.2. Els problemes del llenguatge. 10.3. Tipus d'interpretació. 10.4. Teories de la interpretació jurídica.
11. L'aplicació del Dret. 11.1. Interpretació i aplicació del Dret. 11.2. Justificació de les decisions judicials i administratives. 11.3. Justificació de les premisses. 11.4. Sobre la funció creadora dels jutges.
12. L'argumentació jurídica. 12.1. Concepte d'argumentació (jurídica). 12.2. Dimensions de l'argumentació. 12.3. Problemes. 12.4. Modes paradigmàtics. 12.5. Avaluació dels arguments.
13. Justícia, deontologia i bioètica. 13.1. Dimensions de la justícia: material i formal. 13.2. Introducció a la deontologia i les professions jurídiques. 13.3. Introducció a la bioètica.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	22	0,88	3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 19, 20, 21
Seminari	22	0,88	12, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi dels materials	45	1,8	16, 17, 18, 19, 20, 21
Treballs en grup	20	0,8	1, 8, 23, 24, 25, 26
Treballs individuals	36	1,44	1, 8, 9, 23, 24

Nota prèvia

L'assistència als seminaris, llevat supòsits de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants.

La docència de l'assignatura i la formació de l'alumnat es fonamenta en les següent activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'alumnat assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com una exposició per establir els referents conceptuals en cada tema.

1.2. Seminaris: on l'alumnat, en grups reduïts, analitza juntament amb el professorat casos pràctics prèviament elaborats. En supòsits concrets, els casos s'elaboraran a classe. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació dels conceptes explicats a les classes teòriques.

1.3. Avaluació: activitats d'avaluació continuada (la naturalesa de les quals serà informada per part de la persona responsable del grup: escrites, orals, presentacions, etc.) i examen final.

2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que l'alumnat desenvolupa en aula, amb la supervisió i suport del professorat. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula.

3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula.

3.2. Cerca de bibliografia i materials instrumentals per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves avaluadores	50%	5	0,2	3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 21
Realització de treballs individual i en grup	50%	0	0	1, 2, 3, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26

L'alumnat que copii o intenti copiar a un examen rebrà la qualificació de "0" en aquella prova. Qui presenti una pràctica amb plagi obtindrà un "0" i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, se suspendrà l'assignatura.

En cada grup de docència es publicarà al Campus Virtual, abans de l'inici de la docència, la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluables, sens perjudici que, excepcionalment i per causes de força major, aquestes puguin, amb preavís i antelació suficient, ser modificades.

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professorat responsable de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a "no avaluable".

La nota final de l'assignatura s'obtindrà a partir dels següents elements:

Avaluació contínua. L'assistència als seminaris, llevat de supòsits de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants. La tipologia de les proves avaluables serà notificada per la persona responsable del grup amb antelació: casos pràctics, presentacions orals, argumentació i debat, participació, exàmens, etc.

Seminaris (50% de la nota): Participació als seminaris (10%) + 1a Prova de seminari (20%) + 2a Prova seminari (20%).

Examen final: 50% de la nota.

L'examen final s'ha de superar amb una nota superior a 5 per fer mitja amb la resta de qualificacions de l'avaluació continuada.

Avaluació única ([Criteris](#))

Primera Activitat (25%). Comentari de text.

Segona Activitat (25%). Pregunta/es a Desenvolupar.

Activitat comuna (50% de la nota). Mateixa prova que "examen final" per avaluació única.

S'aplicarà el mateix criteri de "no avaluable" que per l'avaluació continuada.

Reavaluació

Únicament es realitzarà reavaluació de la part relativa a l'examen final. Per l'alumnat d'avaluació única s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada (examen final).

La nota màxima en la reavaluació no podrà ser superior a 6.

Ús de la IA

Ús restringit: per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en la cerca bibliogràfica o d'informació i la correcció de textos en les activitats d'aula. L'estudiantat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. L'anonimtat de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta

d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

AÑON, M. José, et. al. (2023). *Teoría del Derecho* (3a ed.). Tirant lo Blanch (versió digital disponible a la biblioteca de la UAB).

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

ATIENZA, Manuel (2017). *Filosofía del derecho y transformación social*. Trotta.

ATIENZA, Manuel (2015). *El Derecho como argumentación*. Ariel.

CALVO GARCÍA, Manuel (2000). *Teoría del Derecho* (2a ed.). Tecnos.

CALVO GARCÍA, Manuel & PICONTO, Teresa (2017). *Introducción y perspectivas actuales de la sociología jurídica*. Editorial UOC.

CASADO GONZÁLEZ, María (1998). Ética, derecho y deontología profesional. *DS. Derecho y Salud*, 6(1), pp. 30-35.

DE LUCAS, Javier (coord) (1997). *Introducción a la teoría del dret* (3a ed.). Tirant lo Blanch.

DWORKIN, Ronald (2012). *Los derechos en serio*. Ariel.

DE SOUSA SANTOS, Boaventura (2009). *Sociología jurídica crítica. Para un nuevo sentido común en el derecho*. Trotta.

FALCÓN Y TELLA, María José (2025). *Lecciones de Teoría del Derecho* (3a ed.). Tirant lo Blanch.

FERRAJOLI, Luigi (2017). *La lógica del Derecho*. Trotta.

FREEMAN, Michael D. A. (2014). *Lloyd's introduction to jurisprudence* (9a ed., Repr.). Sweet & Maxwell.

GUASTINI, Riccardo (2023). *Interpretación jurídica y Teoría del Derecho*. Zela.

GUASTINI, Riccardo (2025). *Teoría del Derecho. Un enfoque metodológico*. Zela.

HAACK, S. (2024). *Justicia, verdad y prueba: ensayos sobre epistemología en el derecho*. Palestra.

LEMA AÑÓN, Carlos (2023). De la ignorancia del derecho a la justicia epistémica en el derecho: Injusticia testimonial e injusticia hermenéutica como obstáculos para el acceso a la justicia. *Oñati Socio-Legal Series*, 13(3), pp. 761-796. <https://doi.org/10.35295/osls.iisl/0000-0000-0000-1377>

MARMOR, Andrei (2012). *Interpretación y Teoría del Derecho*. Gedisa.

MARTÍNEZ UBÉNEZ, Simón (2020). Entrevista: Manuel Atienza y la teoría de la argumentación jurídica. *Lógoi. Revista de filosofía*, 38, pp. 340-349.

MORESO, José Juan & VILAJOSANA, Josep Maria (2004). *Introducción a la teoría del derecho*. Marcial Pons.

NIETO, Alejandro (2019). *Una introducción al derecho*. Tirant lo Blanch.

NINO, Carlos S. (2015). *Introducción al Análisis del Derecho* (2a ed.). Astrea.

PUIG HERNÁNDEZ, Marc-A. (2024). *Libertad ideològica. Sobre el uso, su ejercicio y las objeciones*. Colex.

PUIGPELAT, Francesca (Coord.) (1996). *Teoria del dret*. Universitat Oberta de Catalunya.

RIBOTTA, Silvina (2025). Huellas de Rousseau en Rawls. La construcción colectiva de la justicia. *Anales de la Cátedra Francisco Suárez*, 59, pp. 457-483. <https://doi.org/10.30827/acfs.v59i.31169>

RIDDALL, John G. (2008). *Teoria del Derecho*. Gedisa.

RUIZ RESA, Josefa (2017). *Teoría del derecho*. Tirant lo Blanc (versió digital disponible a la biblioteca de la UAB).

VEITCH, Scott, CHRISTODOULIDIS, Emiliós & GOLDONI, Marco (2024). *Jurisprudence. Themes and Concepts*. Routledge.

WACKS, Raymond (2021). *Understanding Jurisprudence. An Introduction to Legal Theory*. Oxford University Press.

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	11	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	13	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	21	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	22	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	23	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	31	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	32	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	33	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	511	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	512	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	701	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	702	Català	primer quadrimestre	matí-mixt

(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	703	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	70	Català	primer quadrimestre	matí-mixt